

Drúgv hogg og látur

Viðgerðin av fullveldisuppskotinum hjá landsstýrinum í tinginum fríggjadagin, var drúgv og tiltíðir eisini ógvuliga hørð. Men skemtilig innslog vóru eisini at hoyra í tinginum henda dagin

SVEINUR TRÓNDARSON

Tað er ikki hvønn dag, at politikarar sleppa at viðgerða slík stórmál, sum spurningar um fullveldi og stjórnmálanevnd.

Men seinastu árin er roynt fleiri ferðir, at fáa tingmenn at ganga við til at broyta ríkisviðurskiptini millum Danmark og Føroyar.

Og at tingmenn ikki eru á einum málið um hvussu hesar broytingar skulu gerast fingur vit sjón fyrri søgn fríggjadagin tá onnur viðgerð av uppskotið landsstýrisins um ríkisráttarlugu seðu Føroya var í tinginum.

Javnaðarflokkurin, sum hevði lagt sitt egna uppskot fyrri tingið um at seta eina stjórnarskipanarnevnd, fekk av at vita, serliga frá Tjóðveldisflokkinum.

Høgni Hoydal landsstýrismaður úr Tjóðveldisflokkinum legði fyrri við at siga, at hann saknaði vilja til samarbeiði frá Javnaðarflokkinum.

Høgni helt ikki, at tað var tekin um samstarvsvilja at Jóannes Eidesgaard í donskum miðlum hevur sagt, at avleiðingarnar av føroyskum fullveldi eru at føroyingar í hópatali fara at flyta av landinum.

Høgni Hoydal helt hedur ikki, at tað var tekin um samstarvsvilja, at Javnaðarflokkurin legði sitt egna uppskot fram um stjórnarskipanarnevnd, heldur enn at samstarva við samgonguna um teirra uppskot.

Har Høgni Hoydal slepti tók ein annar tjóðveldismaður við.

Herger Nielsen, sum nú er formaður í Uttanlandsnevndini segði, at Javnaðarflokkurin í grundini var meira sambandskur enn Sambandsflokkurin.

– Vit vita, at Sambandsflokkurin er ímóti øllum broytingum, men Javnaðarflokkurin hevur sagt at hann er fyrri, men vit siggja bara ongan vilja at broyta, segði Herger Nielsen.

Edmund Joensen helt ikki, at tað var rætt, sum tjóðveldismenn sögdu, at Sambandsflokkurin ikki vildi hava broytingar.

Hann visti á, at hann, meðan hann var lögmaður, fyrri formansskapinum í tinginum hevði skotið upp, at halda eina ráðstevnu um Heimastýrslógina, men at formanskapurin í tinginum hevði víst uppskotinum aftur.

Um uppskotið hjá lands-

stýrinum segði Edmund, at tað eftir sambandsflokksins metan var alt ov viðgongt, og tað var orsök til, at sambandsflokkurin ikki tók undir við uppskotinum.

Hann visti hinvegin á uppskot Javnaðarflokksins, sum eina gongda leið, tí so fingur tingmenn ein møguleika at gera neyðugar kannningar, uttan at hava bundið seg til at taka fullveldi.

Bjarni Djurholm úr Fólkaflakkinum gjørdi vart við, at tað, sum Edmund Joensen segði um Heimastýrslógina var ein «lodrøtt lygn», sum hann tók til.

– Uppskotið, sum Edmund kom við, var ikki eitt samgonguuppskot, men nakað, sum hann av sínum eitingum kom við. Fólkaflakkurin bant seg í seinastu tingsetu til ikki at gera nakað við fullveldisspurningin, av tí at Sambandsflokkurin ikki vildi hoyra talan um nakað slíkt.

– Harafturat, segði Bjarni Djurholm, at skuldi ein ráðstevna verða, so skuldi peningur jústast og ein munnagongd fylgjast og hesa munnagongd breyt Edmund Joensen.

Skemtiligt orðaskifti

Hóast eitt mál sum hetta er eitt sera álvarsamt mál fyrri tingmenn og tað fólk teir umboða, so var ikki sørt, at tingmenn høvdu hug at flenna til tíðir.

Teir, sum dugdu hetta best vóru Heini O. Heinesen úr Tjóðveldisflokkinum og Eilíf Samuelsen úr Sambandsflokkinum.

Heini O. Heinesen fór á pallin og greiddi starvsfeløgum sínum fr, at Tjóðveldisflokkurin so sanniliga eisini hevði givið seg.

– Eg kann vissa tykkum í, at eg havi ikki biðið um at fáa nakað kongshús saman við dønum, men eg góðtaka tað kortini, segði Heini O. Heinesen, meðan allur tingsalurin rungaði av látri.

Eilíf Samuelsen tók síðani orðið og gjørdi hinar tingmenninar varugar við, at orsök til at Sambandsflokkurin ikki vildi hava broytingar í skipanini var, at hann var sambandsflokkur.

– Um Sambandsflokkurin skal við til at gera broytingar, so skal hann togast eftir hárinum, segði Eilíf.

Eisini hetta hildu tingmenn vera sera undirhaldi, men Eilíf helt, at tað hevði stóran týdning og tí endurtók hann orðini seinni fyrri at leggja dent á, at hann meinti hvørt orð hann segði.

Spæla hasard við framtíðini

Javnaðartingmenninir vóru sjálvsagt ikki samdir við samgongutingmonnum um, at teir vóru so forstokkadir, sum teir vóru gjørdir til.

Jóannes Eidesgaard gjørdi vart við, at Javnaðarflokkurin hevði sín fulla rætt til at leggja uppskot fram um tað teir vildu, og hann segði samstundis, at hann helt at munnagongdin hjá landsstýrinum var skeiv.

– Landsstýrið eigur ikki at binda okkum við einum fullveldi, tá fyrireikingarnar byrjað, segði Jóannes Eidesgaard m. a.

Javnaðarflokkurin metir framvegis, at tað er rættast at seta eina stjórnarskipanarnevnd at gera kannningararbeiði heldur enn at fara beina leið eftir fullveldinum.

Annar kritikkur av upp-

skotinum hjá landsstýrinum er, at tá uppskotið nú er samtykt í tinginum, so fáa tingmenn ikki møguleika at ávirka gongdina fyrr enn um drúga tíð, tí landsstýrið er ikki tvungið til at leggja uppskotið aftur á tingborð til viðgerðar.

Men landsstýrismaðurin er ikki samdur við hesum kritikki. Hann heldur tað vera kavalótir av andstøuni.

Nú verður farið til verka

Hóast viðgerðin var heldur harðlig til tíðir, so er landsstýrismaðurin kortini nøgdur við viðgerðina av uppskotinum hjá landsstýrinum. Hann er, sum verða kann, keddur av, at tað ikki eydnaðist at fáa Javnaðarflokkin við í tann bólk, sum atkvøddi fyrri uppskotinum hjá landsstýrinum, men hann hevur kortini ikki

givið skarvin yvir.

– Enn er drúgv tíð til arbeiði við fullveldismálinum verður liðugt, so Javnaðarflokkurin hevur góðar møguleikar fyrri at koma við seinni sigur hann.

Men nú fer fyrireikingararbeiði so í gongd undir øllum umstøðum.

Innan alt ov langa tíð skal landsstýrið seta fyra bólk at arbeiða viðari við fullveldismálinum.

Triggir kanningarbólkur og ein gbrundlógarnevnd skulu mannast.

Ætlanin er ikki, at bólkarnir skulu verða so stórir, men eini 5 til 7 fólk fara at sita í hvørjum bólk.

Grundlógarnevndin verður nakað væl størri, tí í henni skulu allir flokkar á tingi eisini hava umboð.

Keypa sær hjálpi

Hvussu bólkarnir skulu arbeiða er ikki heilt greitt,

men Høgni Hoydal kundi hugsa sær, at til dømis formaðurin og skrivarin í arbeiðsbólkunum koma at arbeiða burturav við kanningararbeiðinum.

Endamálið er at fáa so nógv av skafti so skjót sum gjørligt og tí skal ein serlig arbeiðsskipan gerast.

Tað er eingin tíðarfreist lögð á arbeiðsbólkarnar enn, men tað er í øllum førum greitt, at tað verða stórar arbeiðsuppgávur, sum bólkarnir fara undir.

Men tað er eingin ivi um, at vit fara at frætta meira um hvussu leikur fer í hesum máli framyvir.

HEIMSSØGAN Á HILLINI

- Heimssøgan úr nýggjum, altjóða sjónarhorni
- Øll heimssøgan, frá byrjan til okkara dagar
- Lýsir avgerandi tilburðir í heimssøguni, heimspart fyrri heimspart, ár um ár
- Í bókini eru 20 myndprýddar tíðartalvur, sum vísa, hvat var um somu tíð í øllum heimspartum
- 400 síður í litum, fleiri enn 1500 litmyndir, sergjørdar myndir og kort gera søguna livandi
- Eitt lið av søgufroðingum úr ymsum londum hevur stuðlað hævundan
- Sjálvstøðugt yvirlit yvir Føroya søgu

Bókadeild Føroya Lærarafelags

NÝGGJ BÓK 390,-